

4.

Témakör: Kommunikáció

Tétel: Az emberi kommunikáció nem nyelvi formái

1. Felvezetés

*Ismeretek a nem nyelvi kifejezőeszközökről

•Jelek: nyelvi és nem nyelvi jelek

•A közlésfolyamat fontos eszköze a testbeszéd/gesztusnyelv.

A testbeszéd összetett jelrendszer:

- arcjáték (mimika, szem, tekintet),
- gesztusok (kéz-, váll-, fejmozdulat),
- testtartás, testhelyzet (az ülés, állás módja),
- testtávolság (térköz), testmozgás.

A testbeszéd részben velünk született (pl. sírás, nevetés stb.) és részben tanult (pl. köszönés, igenlés stb.).

2. Kifejtés

*A nyelvi kifejezések értelmezése és helyettesítése szinonimákkal

•Arcjáték

-„A vizsga után *lógó orral* hagyta el a tanszéket.”

Szinonimája: *rosszkedvűen, bánatosan, elkeseredetten* stb. (Nyilván sikertelenül vagy gyengén teljesített a vizsgázó.)

-„Szinte *ölni* tudott volna a szemével, amikor megkérdezték tőle, mire költötte el a pénzt.”

Szinonimája: *nagyon haragudott, elöntötte a méreg, elborította a düh, a tekintetével harcolt*. (Felháborodott a számonkérés miatt.)

-„Amióta elhagyta a barátnőjét, a barátai *átnéznek* rajta.”

Szinonimája: *semmibe veszik, levegőnek nézik*. (Éreztetik vele megvetésüket.)

•Kéz-, váll-, fejmozdulat

-„*Vállát vonogatva* hagyta rájuk a döntést.”

Szinonimája: *kelletlenül, tanácstalanul, érdektelenül, meggyőződés nélkül, közömbösen*.

-„Rövid tűnődés után *rábólintott* családtagjai kérésére.”

Szinonimája: *igent mondott*. (Teljesíti kérésüket.)

-„Tegnap *jól felhúzta* az orrát.” (Dacosan felemelte a fejét.)

Szinonimája: *megsértődött*. (Nem szívesen vette mások kritikáját, igazát.)

•Testtartás, testhelyzet

-„Csak úgy *feszített* az új öltönyében.”

Szinonimája: *büszkélkedett, düllesztette a mellét, hivalkodott*. (Fel akarta hívni az új ruhájára a figyelmet.)

•Testtávolság, testmozgás

-,A vita hevében felállt, és *kivonult* a szobából.”

Szinonimája: *otthagytta, faképnél hagyta a társaságot*. (Megelégette a vitatkozást.)

3. Lezárás

A testbeszéd (gesztusnyelv) fontos eszköze a közlésfolyamatnak. Ez árul el legtöbbet az ember gondolatairól, érzéseiről, akaratáról. Leggyakoribb funkciója a megerősítés: nyomatékos ad szavainknak, mondatainknak. Helyettesítés is lehet a szerepe (szavak, mondatok helyettesítője), és ellentétben is állhat a nyelvi megnyilatkozással (pókerarc).

A pókerarcú ember tudja leplezni igazi érzéseit, tud uralkodni magán. (De vajon szeretjük-e az ilyen embert? Mikor hasznos, mikor ellenszenves ez a viselkedés?)